

Hnutí DUHA

Friends of the Earth Czech Republic

A › Údolní 33, 602 00 Brno
T › 545 214 431
E › info@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Česká inspekce životního prostředí
Oblastní inspektorát Ústí nad Labem

Výstupní 1644
400 07 Ústí nad Labem

Datovou schránkou

V Brně dne 16. října 2018

Podnět k zahájení řízení o přestupku

Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, Údolní 33, Brno 602 00, IČO: 15547779 (dále jen „**podatel**“) **tímto podává podnět** ve smyslu ustanovení § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, aby Česká inspekce životního prostředí – Oblastní inspektorát Ústí nad Labem prošetřil plnění povinností stanovených §14 zákona č. 167/2008 Sb. o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů (dále jen „**zákon o ekologické újmě**“), a případně přijal opatření k nápravě a zahájil řízení o přestupku, a to konkrétně u společností:

- **Severočeské Doly, a.s.**, se sídlem Boženy Němcové 5359, 430 01 Chomutov, IČO: 49901982
- **Vršanská uhelná a.s.**, se sídlem Václava Řezáče 315, 434 67 Most, IČO: 28678010
- **Severní energetická a.s.**, se sídlem Václava Řezáče 315, 434 01 Most, IČO: 28677986

I.

Důvodné podezření z porušení zákona

Těžební činnost výše uvedených společností je spojená s činnostmi dle přílohy č. 1 zákona o ekologické újmě:

5. odběr povrchových vod podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu, což dokládáme:

- *Rozhodnutím Magistrátu města Mostu – odbor stavební úřad, č. j. SÚ 1574/2009-231-Nid-H-2820, z data 15. 6. 2009 o povolení k nakládání s povrchovými vodami společností Litvínovská uhelná, a.s., jejímž právním nástupcem je Severní energetická a.s. (příloha č. 1)*
- *Rozhodnutím Magistrátu města Mostu – odbor stavební úřad, č. j. OSÚ/071695/2015/EF/F-2132, z data 3. 6. 2016, o povolení k nakládání s povrchovými vodami společností Vršanská uhelná a.s. (příloha č. 2)*

6. odběr podzemních vod podléhající povolení podle zvláštního právního předpisu, což dokládáme:

- *Rozhodnutím Městského úřadu Bílina, č. j. OSÚaŽP/Dr/21153/231.5.2/H-111/2017/, z data 29. 5. 2017, o povolení k nakládání s podzemními vodami společností Severočeské Doly, a.s. (příloha č. 3)*

a spadá tedy podle § 1 odst. 2 do režimu zákona o ekologické újmě. Podle § 14 zákona o ekologické újmě je provozovatel povinen zabezpečit finanční zajištění k náhradě nákladů podle tohoto zákona – jde především o náklady na preventivní a nápravná opatření pro případ ekologické újmy. Provozovatelé mají povinnost pro tento účel provést hodnocení rizik podle nařízení č. 295/2011 Sb., vlády o způsobu hodnocení rizik ekologické újmy a bližších podmínkách finančního zajištění. Z tohoto posouzení rizik je potom patrné, jaká má být výše finančního zajištění.

Finanční zajištění nemusí zajišťovat provozovatel, který:

- Svou činností může způsobit ekologickou újmu, jejíž náprava si vyžádá náklady **nižší než 20 mil. Kč**,
- Nebo který má certifikovaný systém environmentálního řízení uznaný podle souboru norem **ČSN EN ISO 14000 nebo dle Programu EMAS18** (nebo prokazatelně zahájil činnosti potřebné k získání této certifikace) - Viz § 14 odst. 1 a 3, zákona o ekologické újmě.

Vršanská uhelná, a.s., Severní energetická a.s a Severočeské doly, a.s., však dle údajů uvedených v účetních závěrkách a výročních zprávách v letech 2008-2017 nejsou registrovány v programu EMAS nebo dle normy ISO 14 000, ani žádné skutečnosti nenasvědčují tomu, že by zahájily jakékoli kroky k získání těchto certifikací. Tyto společnosti zároveň dle účetních výkazů nezřídily fond dle zákona o ekologické újmě.

Ohledně výše potenciální ekologické újmy podatel dodává, že např. společnost **Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.**, která vykonává obdobnou činnost jako společnosti, vůči nimž směřuje tento podnět, podle výroční zprávy v roce 2012 po analýze rizik vytvořila fond dle zákona o ekologické újmě. **V roce 2017 bylo v tomto fondu 30 mil Kč**. Podatel proto uzavírá, že v případě jmenovaných společností lze očekávat potenciál ekologické újmy vyšší než 20 mil. Kč a je proto třeba provést odborné posouzení dle citovaného nařízení vlády pro určení konkrétní výše finančního zajištění dle zákona o ekologické újmě.

Na okraj podatel dodává, že povinnost zajistit finanční rezervu podle zákona o ekologické újmě je jednou z více obdobných povinností, které dopadají na těžařské společnosti. Další z nich jsou povinnost vytvářet rezervu k vypořádání důlních škod¹ a na zajištění sanace a rekultivace.² Tyto finanční rezervy nelze zaměňovat, neboť slouží k odlišným účelům.

¹ Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), § 37a.

² Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), § 31.

II. Podnět k zahájení řízení

Česká inspekce životního prostředí je dle § 16 odst. 3) zákona o ekologické újmě příslušná ke kontrolování plnění povinností stanovených tímto zákonem. Podatel se domnívá, že výše popsany stav je v rozporu se zákonem o ekologické újmě. Podatel proto tímto dává podnět k zahájení šetření a přijetí opatření k nápravě nezákonného stavu. Tento stav je zároveň důvodem pro **zahájení řízení o přestupku dle § 19 odst. 1 písm. e) zákona o ekologické újmě** z moci úřední proti všem třem společnostem, podatel tímto k zahájení řízení dává podnět.

III. Závěr

Podatel zároveň žádá, v souladu s § 42 správního řádu, o sdělení, zda bylo řízení zahájeno, případně jaký je další postup České inspekce životního prostředí – Oblastního inspektorátu Ústí nad Labem, a to ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto podnětu.

Předem děkuji za vyřízení podnětu a přeji pěkný den

RNDr. Jiří Koželouh
programový ředitel
Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic

Přílohy:

- 1) Rozhodnutí Magistrátu města Mostu – odbor stavební úřad, č. j. SÚ 1574/2009-231-Nid-H-2820, z data 15. 6. 2009 o povolení k nakládání s povrchovými vodami společností Litvínovská uhelná, a.s., jejímž právním nástupcem je Severní energetická a.s.
- 2) Rozhodnutím Magistrátu města Mostu – odbor stavební úřad, č. j. OSÚ/071695/2015/EF/F-2132, z data 3. 6. 2016, o povolení k nakládání s povrchovými vodami společností Vršanská uhelná a.s.
- 3) Rozhodnutí Městského úřadu Bílina, č. j. OSÚaŽP/Dr/21153/231.5.2/H-111/2017/, z data 29. 5. 2017, o povolení k nakládání s podzemními vodami společností Severočeské Doly, a.s.